

*Kniha je nejmocnější zbraní národa.
Národ, který si váží knih,
váží si zároveň své duchovní nezávislosti
a neztratí ji,
dokud bude mít svou literaturu.*

Počátky české literatury

Počátky české literatury je období vývoje české literatury, které lze vymezit 9. stoletím až polovinou 14. století. Patří sem všechna literární díla, která vznikla v té době na území českých zemí, bez ohledu na jazyk, kterým byla psána, tedy literární památky staroslověnské, latinské, české a v minimální míře i německé. Je logické, že zpočátku hrály velkou roli překlady (především z řečtiny) a jsou proto vnímány jako samostatná, výrazná díla, ač v pozdějších obdobích literární historie klade důraz spíše na díla originální. V této etapě vznikalo poměrně málo knih, bylo to dáno především jejich nákladností a pracností. Nejvýznamnějšími literárními památkami tohoto období jsou Proglas, Život Konstantinův, Život Metodějův, Kristiánova legenda, Kosmova kronika, Zbraslavská kronika, Alexandreida, Dalimilova kronika a písně Hospodine, pomiluj ny a Svatý Václave, vévodo české země.

Období Velkomoravské říše (do asi 950)

Památky z doby Velkomoravské říše jsou psány staroslověninou, použité písmo se nazývá hlaholice. Obojí na Moravu přinesli svatí Konstantin (Cyril) a Metoděj, kteří sem přišli na pozvání knížete Rastislava v roce 863 za účelem posílení křesťanství a omezení bavorského vlivu, a kteří tento jazyk vytvořili na základě jihoslovanského nářečí z okolí řecké Soluně. Staroslověnština a hlaholice pak sehrály roli ve vývoji vzdělanosti a písemnictví v celé východní Evropě.

- **Proglas** – nejstarší česká literární památka (asi 2. polovina 9. stol.). Jde o veršovanou předmluvu ke staroslověnskému překladu evangelií. Text vznikl nejprve řecky - jeho autorem je patrně Konstantin a posléze byl přeložen do staroslověnštiny. Text je především obhajobou práva na staroslověnský překlad bible, tedy polemikou s tzv. trojjazyčníky, kteří tvrdili, že bible by měla existovat jen ve třech posvátných jazycích - latině, řečtině a hebrejštině. Jde zřejmě o první originální literární text vzniklý na Velké Moravě, neboť již řecký originál Konstantin sepsal zde. Ovšem je stále ještě překladem.

- **Moravsko-panonské legendy** (Život Metodějův, Život Konstantinův) – dva hagiografické spisy, někdy uváděné pod společným názvem. Jejich literární význam je mimořádný, neboť jde o první nepřeložené, originální staroslověnské texty, které vznikly na Velké Moravě. Je v nich vylíčen život Konstantina a Metoděje. Pohybují se na pomezí historiografie a legendy. Popisují i zázraky, ale mají i faktografické pasáže, které jsou považovány za věrohodné, byť některé chronologické údaje mohou být nepřesné kvůli práci se symbolickou hodnotou čísel. Texty popisují i mučednickou smrt obou věrozvěstů a obsahují obhajobu jejich svatořečení. Panonské legendy se nazývaly proto, že oblasti dnešního Maďarska a Jižní Moravy říkali Římané Panonie. Život Konstantinův je stylisticky rafinovanější a podrobnější než Život Metodějův, který počítá se čtenářovou znalostí Života Konstantinova a faktografii tam obsaženou již jen stručně shrnuje. Místo toho se soustředí na polemiku s bavorskými, latinskými kněžími.

- **Staroslověnská bible** - základní dílo cyrilometodějské misie, které začalo vznikat ještě v Cařihradě, kde Konstantin přeložil do staroslověnštiny evangeliář (tedy pasáže z evangelií uspořádané podle církevního kalendáře). Texty evangelií pak Konstantin přeložil již na Velké Moravě, texty Starého zákona překládal Metoděj. Ze Staroslověnské bible se nám dochovaly jen zlomky.

- **Abecední modlitba** - veršovaná modlitba, patrně dílo Konstantinovo. Využívá dvanáctislabičného sylabického verše. Spolu s Proglasem tak jde de facto o první básně v české literatuře. Navíc využívá principu akrostichu - je uspořádána dle abecedy (hlaholice).

- **Zákon sudnyj ljudem** – soudní zákoník. Jde o překlad řeckých právních předpisů (tzv. Eklogy z roku 740) obsahující některé nové, originální pasáže, za jejichž autora je považován Metoděj.
- **Nomokánon** – staroslověnský překlad spisu Jana Scholastika Synagoga. Jakýsi sborník církevních pravidel a světských zákonů. Později se pro tyto překlady vžil název Kormčí kniha.
- **Kyjevské listy** – spis psaný hlaholicí a se značným množstvím "velkomoravismů", který byl nalezen roku 1874 v Kyjevě (odtud název). O tom, zda pochází z Velké Moravy (autorem mohl být kněz Gorazd), vedou odborníci diskuse.
- **Slovo o objevení ostatků sv. Klimenta** - hagiografický spis vzniklý patrně rovněž na Velké Moravě, známe ho však jen díky pozdním opisům ze 16. století.

Soužití staroslověnské a latinské literatury (od 950 do asi 1100)

V 10. století se těžiště staroslověnské literární tvorby přesunulo z Moravy do Čech, když byli po Metodějově smrti z Moravy vypuzeni jeho žáci a část z nich se usadila právě v Čechách (část odešla především do Bulharska). Ve stejné době se v Čechách začínají objevovat i latinské texty. Latina a staroslověnština spolu soutěží, ale koexistují v míru. V 11. století je centrem staroslověnské kultury Sázavský klášter, založený roku 1032 Břetislavem I. Staroslověnština je přesto postupně vytlačována latinou, zvláště po církevním schizmatu roku 1054. Slovanští mniši musejí Sázavský klášter opustit roku 1097 (vracejí se do Čech až za Karla IV., který jim daruje klášter Na Slovanech (Emauzy), ale jde již jen o epizodu, větší roli staroslověnština v české literatuře již poté nesehraje). Latinská díla však v 11. století nevznikají jako izolovaný útvar, naopak jsou staroslověnskými texty ovlivněna, často předpokládáme, že jde o překlady staroslověnských předloh a stejně tak naopak - staroslověnské texty jsou někdy překlady předloh latinských. Sílící přemyslovský stát měl vliv na tehdejší tvorbu – vznikají díla oslavující přemyslovské světce (sv. Václav, sv. Ludmila). Oblíbeny jsou především legendy.

Staroslověnština:

- **Život svaté Ludmily** (též Staroslověnská legenda o sv. Ludmile) – předpokládaná, v opisech však nedochovaná staroslověnská legenda, která s velkou pravděpodobností vznikla na území přemyslovských Čech v průběhu 10. století. Její existenci lze dosuzovat dle zmínek v latinské legendě Fuit, v Kristiánově legendě, a především z existence tzv. proložní ludmilské legendy, která je pravděpodobně krátkým výtahem z jednoho z pozdních opisů Staroslověnské legendy o sv. Ludmile.
- **Život svatého Václava** (též První staroslověnská legenda o sv. Václavu) – staroslověnská legenda z první poloviny 10. století, klíčová památka české václavské hagiografie, která popisuje zavraždění knížete Václava bratrem Boleslavem a zdůvodňuje jeho prohlášení za svatého. Podstatným znakem je, že na rozdíl od Života Konstantinova a Života Metodějova již nepřipomíná byzantské vzory.
- **Druhá staroslověnská legenda o svatém Václavu** (též Kniha o rodu a utrpení sv. Václava) – staroslověnský modifikovaný překlad latinské Gumpoldovy legendy z konce 10. a začátku 11. století. Větší pozornost než historické stránce již věnuje zázrakům.
- **Pražské hlaholské zlomky** – fragmenty staroslověnských liturgických textů z 11. století.
- **Hospodine, pomiluj ny** (Hospodine smiluj se nad námi) – nejstarší duchovní píseň v Čechách z konce 10. stol., nebo počátku 11. stol. Původ je zřetelně staroslověnský, pronikly do ní ovšem i prvky staročeštiny (patrně v průběhu času). Jako jedna z mála literárních památek své doby přežívá i v současnosti.
- **Někotoraja zapověď'** - soubor kajicnických předpisů, pravděpodobně z 11. století.

Latina:

- **Když se šířila křesťanská víra** (Crescente fide christiana) – latinsky psaná svatováclavská legenda. Poměrně historizující, z čehož lze usuzovat, že vychází ze staroslověnského vzoru.
- **Byl v zemi české** (Fuit in provincia Boemorum) - latinsky psaná legenda o sv. Ludmile.
- **Kristiánova legenda** (Vita et passio sancti Venceslai et sanctae Ludmilae aviae eius - Život a utrpení svatého Václava a svaté Ludmily, babičky jeho) – pochází patrně z konce 10. století. Pravděpodobně nejvýznamnější latinské dílo tohoto období. Je psáno prózou. Pozoruhodné na něm je, že ač psáno latinsky, v textu hájí staroslověnskou tradici. Text má vysokou literární úroveň, proto také mnozí literární historici nevěří, že by mohl pocházet z 10. století. Sám autor v předmluvě tvrdí, že je příbuzným biskupa Vojtěcha. Oldřich Králík přišel s hypotézou, že autorem byl Vojtěchův bratr Radim (pozdější biskup v Hnězdně známý jako Gaudencius). Dušan Třeštík tvrdil, že autorem je syn Boleslava I. Strachkvas. Autor sám sebe v textu nazývá Christianus, což však může být míněno jako "Křesťan", nikoli jako Kristián.
- **Gumpoldova legenda** – latinsky psaná legenda o sv. Václavu z poslední třetiny 10. století.
- **Kodex vyšehradský** – pochází z roku 1085, obsahuje církevní texty. Byl vytvořen (pravděpodobně) pro královskou korunovaci Vratislava II. a někdy proto bývá počítán ke korunovačním klenotům. Bývá označován za nejcennější dochovaný rukopis v českých zemích. Jeho hodnota řemeslná (iluminace, vazba, písarské umění) převyšuje tu literární.
- **Narízení Břetislavova** (Decreta Bracislai) - byla sepsána během tažení knížete Břetislava do Hnězdna, kde nechal kníže vyzdvihnout ostatky sv. Vojtěcha, což se stalo roku 1039. Má silně protipohanský charakter. Víme o nich díky zmínce v Kosmově kronice, text se nedochoval. Obsahují mj. zákaz krčem a zavádějí zkoušku (ordál) žhavým železem.

Vrchol latinské literatury v českých zemích (12. a první polovina 13. století)

Latinská literatura získává převahu, duchovenstvo opisuje a pokouší se překládat latinské knihy, postupně se začíná objevovat i čeština.

Legendy jsou stále populární – psány jsou prózou, objevují se však i kroniky a tzv. kazatelské texty – psány latinsky, ale kázáno se podle nich česky. Z této doby pocházejí i tzv. bohemika – česká slova v latinském textu, většinou se jedná o místní názvy či osobní jména. Dalším útvarem jsou glosy (vpisky), většinou český překlad připsaný v latinském textu (zejm. tzv. Svatojiřské přípisky a české poznámky Alberta Bohema).

Latina:

- **Versus de passione sancti Adalberti** (Verše o utrpení svatého Vojtěcha) - veršovaná legenda z 1. pol. 12. století popisující život Vojtěcha Slavníkovce. Byly využity tzv. leoninské hexametry. Vzorem byla legenda římského mnicha Jana Canaparia. Existují spekulace, že autorem mohl být Kosmas, ale odborníci v této věci dosud shodu nenalezli.
- **Vita minor** (Menší život) - legenda o svatém Prokopovi, psána prózou, byla velmi oblíbená.
- **Diffundente sole iustitiae radios** (Když slunce spravedlnosti šířilo paprsky) - další legenda o sv. Prokopu.
- **Opatovický homiliář** – soubor kázání, nejstarší kniha tohoto typu vzniklá na našem území. Je nazývána dle svého uložení v benediktinském klášteře v Opatovicích. Obsahuje

133 kázání. Často se v nich brojí proti uctívání hor, stromů a pramenů, což dokazuje, že pohanství bylo stále živé. K významným kazatelům, jejichž kázání jsou zde zachycena, patřil například Jindřich Zdík.

- **Olomoucký kolektář** – horologium sepsané v olomouckém skriptoriu Jindřicha Zdíka. Za třicetileté války odvezeno do Švédska.

- **Hradištsko-opatovické letopisy** - analistické dílo, které vzniklo v benediktinském klášteře Hradisko u Olomouce, někdy kolem roku 1146. Předlohou byla Ekkehardova světová kronika, jíž doplňují údaje z některých domácích zdrojů (např. anály pražské). Světové dějiny zachyceny především do roku 893. Léta 894-1145 jsou věnována téměř výhradně českým dějinám. Po odchodu benediktýnů z Hradiska do Opatovic (1146) bylo v letopisech pokračováno, zaznamenávají události až do roku 1163.

- **Chronica Boemorum** (Kronika česká, známá jako Kosmova kronika) – autorem je děkan svatovítské kapituly Kosmas. Nejvýznamnější dílo této doby, dosahuje evropské úrovně. Kronika má tři díly a je dovedena až do roku 1125, tedy do roku Kosmovy smrti. Průlomem

bylo, že se Kosmas zamýšlel nad spolehlivostí svých zdrojů a v textu je podle spolehlivosti také klasifikoval (rozlišoval "báje podání starců" a "podání hodnověrných svědků"). Typické bylo, že Kosmas v textu zcela pominul staroslověnskou historii a liturgii, snažil se naopak vyzdvihnout prozápadní orientaci českých dějin (tedy orientaci na západní, římské křesťanství).

- **Kronika kanovníka Vyšehradského** – vzorem je autorovi Kosmova kronika, jejíž uměleckých kvalit však nedosáhl. Kronika popisuje události z let 1126-1142. V textu se objevují již protiněmecké postoje.

- **Kronika Sázavská** (známá též jako kronika Mnicha sázavského) - na rozdíl od Kosmase vyzdvihuje Mnich sázavský slovanskou liturgii a Sázavský klášter, kde působí, a to přesto, že sám je mnichem latinským. Obhajobu staroslověnské kultury stejně jako kanovník Vyšehradský spojuje s protiněmeckými výpady.

- **Letopis Vincenciův** – oslava vlády Vladislava II., především pak úspěchy Čechů při tažení Friedricha Barbarossy v Itálii (1158). Autorem je kanovník a notář svatovítské kapituly Vincentius. Popisovány jsou události z let 1158-1167.

- **Kronika Břeclavská**

Čeština

- **Svatý Václave, vévodo české země** (Svatováclavský chorál) - duchovní píseň vzniklá ve 12. století. Měla původně jen tři strofy, nakonec strof devět. Zapsána byla až ve 14. století v kronice Beneše Krabice z Weitmile. Je zpívána dodnes.
- **Ostrovská píseň** - další duchovní píseň ve staročeštině. Zabývá se přítomností Krista ve svátosti oltářní. Zapsána v kodexu kláštera z Ostrova u Davle, podle prvního verše se jí též říká Slovo do světa stvorenie. Má na rozdíl od svatováclavského chorálu složitější básnickou formu. Obě tyto písně dokazují, že již ve 12. a 13. století čeština dozrála k tomu stát se jazykem literárním, bylo potřeba však politických impulsů. Ty přišly především ve 14. století.
- Z počátku 13. století pochází i první dochovaná česky psaná věta na zakládací listině litoměřické kapituly, která má podobu právního textu: „Pavel dal jest Ploskovicích zemu, Vlach dal jest Dolas zemu Bogu i svatému Ščepánu se dvěma dušníkom, Bogučejú a Sedlatú.“

Období prosazování češtiny (2. polovina 13. stol. – 1. pol. 14. stol.)

Literatura se v éře posledních Přemyslovců i po nástupu Lucemburků prudce rozvíjí. Začíná se jí věnovat i šlechta, což se samozřejmě projevilo v popisovaných problémech, ale i v přístupu k literatuře. Dochází k laicizaci literatury – tzn. zlidovění.

Latinsky vznikají především legendy a kroniky, německá tvorba je oblíbená především u vyšší šlechty, jedná se především o písňovou tvorbu, s převážně milostnými tématy. Tyto písně zpívali tzv. minnesängři, koncem 13. století vzniká i česká písňová tvorba – zpívají ji potulní zpěváci. Ti ovlivnili literaturu, rozvojem dalších písní pastorela (pastýřské milostné písně), svítáníčka (zpívána za svítání). Česky psaná literatura se soustřeďuje především na lyrickou duchovní tvorbu. Postupem času dochází ke ztrátě náboženského charakteru a témata se stávají velice rozmanitá, objevuje se typický útvar středověké literatury spor – tj. slohový útvar psaný v dialogu (často rýmovaném), ve kterém se přou nerozlučitelné věci o svoji důležitost.

Kolem r. 1300 se začínají objevovat i lidové písně (většinou milostné) – autor bývá neznámý. Drama navazuje na antiku, vychází z církevních potřeb. Námětem byly události z Kristova života, nejčastěji zatčení a ukřižování. Hrály se většinou na Velikonoce – pašije. Hrály se v kostelech, postupně do nich pronikaly světské prvky, stávaly se veselými a nakonec se přesunuly z kostelů ven.

Latina:

- **Vita maior** (Větší život) – veršovaná legenda o svatém Prokopovi, sloužila za vzor pozdější české legendě.
- **Zbraslavská kronika** (Chronicon Aulae Regiae) - autory jsou opati zbraslavského kláštera Ota – do r. 1314 a Petr Žitavský – do r. 1338. Žitavského část má velkou hodnotu nejen uměleckou, ale i dokumentární, a to nejen v kontextu Čech, ale i střední Evropy. Ota začal psát kroniku jako oslavu Václava II., zakladatele kláštera, proto zvláště Přemyslovce popisuje velmi nekriticky. Petr Žitavský byl již objektivnější, přesto mu nešlo o čistý historiografický popis, ale spíše o morální poučení čtenáře a vyzdvižení kladných vzorů. Umělecky byl ovšem velmi zdatný - užil kombinaci prozaického vyprávění a verše - ten užívá ve chvíli, kdy vyzdvihuje nějaký mravní čin. I proto literární historikové jeho kroniku považují za literárně nejkvalitnější hned po Kosmově.
- **Kronika Ždárského kláštera** (Chronicon domus Sarensis) - kronika, jejímž autorem byl Jindřich Řezbář. Stejně jako Ota a Žitavský spojuje osud celé země s osudem svého kláštera, ovšem nedosahuje takové literární úrovně jako oni.

• **Legenda aurea** (Zlatá legenda) - volně převyprávěné stejnojmenné dílo italského mniha Jacoba de Voragine. Jedna z legend, která se zachovala, je Apokryf o Jidášovi. Ve druhé polovině 14. století byla Legenda aurea přeložena do češtiny pod názvem Pasionál.

Čeština:

• **Kunhutina modlitba** - česká modlitba nalezená v breviáři dcery Přemysla Otakara II., abatyše svatojiřského kláštera Kunhuty. Modlitba vznikla okolo roku 1300, nazývaná je také podle prvního verše Vítaj králu všemohúci.

• **Buoh všemohúci** – píseň, která postupem doby zlidověla

• **Jezu Kriste, šcedrý kněže** – píseň, která postupem doby zlidověla

• **Kudy jsem já chodila** – lidová milostná píseň

• **Byla jsem ti v sádku** – lidová milostná píseň

• **Spor duše s tělem** – duše se hádá s tělem a obviňuje ho, že tělo má na svědomí lidské hříchy, a tím ji brání v cestě do ráje.

• **Alexandreis či též Alexandreida** - veršovaná epická skladba o osudech makedonského krále a vojevůdce Alexandra Velikého. Užít je klasický osmislabičný verš. Předlohou byla stejnojmenná skladba francouzského básníka Gualtera Castellionského, která pochází z let 1178-1182. Je také možné, že autora ovlivnila Alexandreida německého autora Ulricha z Etzenbachu. Autor českého textu je neznámý. Někteří badatelé (například Albert Pražák) se domnívají, že skrze osudy Alexandra a jeho otce Filipa autor vlastně vypráví o českém králi Přemyslu Otakarovi II. a jeho synovi Václavovi II. To však bývá i zpochybnováno. Alexandreida bývá označována za první velké české (tedy v češtině psané) literární dílo.

• **Dalimilova kronika** – první česky psaná kronika. Byla veršovaná. Autor je neznámý,

identitu boleslavského

kanovníka Dalimila

Mezeříckého mu chybně

přisoudil Václav Hájek

z Libočan. Omyl odhalil

v 19. století Josef Dobrovský,

ovšem kronika se nadále

označuje Dalimilova,

případně Kronika tak

řečeného Dalimila.

O autorovi se domníváme, že

byl drobný šlechtic. Kronika

pravděpodobně vznikla za vlády Jana Lucemburského, nejspíše v letech 1310-1314. Autor si

uvolnil ruce tím, že opustil klasický osmislabičný verš a užil verš "bezrozměrný" (tedy

s libovolným počtem slabik). Zachází poměrně jemně s fakty, což vede ke značné

věrohodnosti této kroniky. Začíná stavbou Babylonské věže a končí rokem 1314. Je zde

líčen život panovníků, vyšší i nižší šlechty. Klade se zde velký důraz na vzájemné vraždění

a okolnosti k němu vedoucí. Kronika je silně vlastenecky laděna, obsahuje četné

protiněmecké výpady. Vrcholné dílo svého období.

• **Rožmberská právní kniha** - nejstarší česky psaná právní kniha i odborná práce vůbec.

Vznikala od konce 13. století. Zachycuje zemské a částečně i městské právo. Velký prostor

je věnován otázce, jak přimět žalovaného, aby se dostavil k soudu, a jak následně dokázat

vinu. Konečnou redakci provedl ve 14. století Petr I. z Rožmberka.

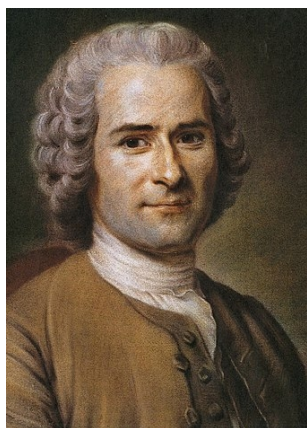

Narození v červnu

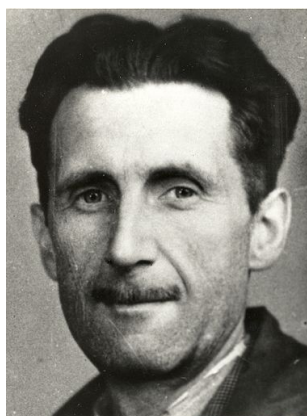
Antoine Marie Roger de Saint-Exupéry (29. června 1900 – pravděpodobně 31. července 1944) byl francouzský spisovatel, letec, často je považován také za filozofa a humanistu. Mezi jeho nejznámější díla patří *Země lidí*, *Citadela* nebo *Malý princ*.

V naší knihovně: Citadela, Malý princ, Pode mnou země.

Jean-Jacques Rousseau [žán žak rusó] (28. června 1712 – 2. července 1778) byl francouzský filozof a preromantický spisovatel švýcarského původu. Jeho dílo ovlivnilo francouzskou revoluci i následující vývoj kolektivistických teorií. Podstatou jeho učení bylo, že lidé se rodí dobří a kazí se teprve vinou společnosti. Volal po návratu k přírodě a k lidské přirozenosti, kterou spatřoval v absenci novodobých dějin, jež člověka uvrhly do okovů konvencí a nesmyslných řádů. Věnoval se také pedagogice.

V naší knihovně: J.J.Rousseau a jeho pedagogický odkaz.

George Orwell, vlastním jménem Eric Arthur Blair (25. června 1903 – 21. ledna 1950), byl britský novinář, esejista a spisovatel demokratické levicové orientace. Světovou popularitu si získaly jeho alegorické antiutopické romány *Farma zvířat* a 1984 popisující nehumánnost totalitních ideologií.

V naší knihovně: 1984, Farářova dcera, Farma zvířat, Hold Katalánsku.

Národní umělec **Vladislav Vančura** (23. června 1891 – 1. června 1942) byl český spisovatel, dramatik, filmový režisér, původním povoláním lékař.

V naší knihovně: Amazanský proud, Konec starých časů, Kubula a Kuba Kubikula, Luk královny Dorotky, Markéta Lazarová, Obrazy z dějin národa českého 1.,2., Pekař Jan Marhoul, První prózy a první pokusy, Rodina Horvatova, Rozmarné léto, Tři řeky, Útěk do Budína.

Erich Maria Remarque (vlastním jménem Erich Paul Remark, 22. června 1898 – 25. září 1970) byl německý pacifistický spisovatel, jenž napsal mnoho děl o hrůzách války. Jeho nejznámějším románem je *Na západní frontě klid* (1928), kniha o německých vojácích v první světové válce, jež později posloužila za předlohu oscarového filmu. Jeho pacifismus a protiválečný přístup z něj udělal nepřítele nacistického režimu.

V naší knihovně: Cesta zpátka, Čas žít, čas umírat, Černý obelisk, Jiskra života, Miluj bližního svého, Na západní frontě klid, Nebe nezná vyvolených, Nepřítel, Noc v Lisabonu, Říše snů. Gam, Stanice na obzoru, Stíny v ráji!, Tři kamarádi, Vítězný oblouk, Zaslíbená země.

Jean-Paul Sartre [žán pol sártr] (21. června 1905 – 15. dubna 1980) byl francouzský filozof, spisovatel, dramatik, literární kritik a politický aktivista. Jako jeden z hlavních představitelů existencialismu a marxismu ve francouzské filosofii 20. století patří mezi nejvýznamnější postavy poválečné kultury v Evropě. Sartre svým dílem ovlivnil nejen filozofii, ale také sociologii, literární kritiku či postkoloniální studia. Často bývá také zmiňován pro nekonvenční, nicméně celoživotní vztah se spisovatelkou a feministickou teoretičkou Simone de Beauvoir. V roce 1964 mu byla udělena Nobelova cena za literaturu. On ji však odmítl s odůvodněním, že nikdy nepřijal žádné oficiální vyznamenání, a věří, že spisovatel nesmí dopustit, aby se z něj stala instituce.

V naší knihovně: Slova, Zed'.

Jiří Voskovec, vlastním jménem Jiří Wachsmann (19. června 1905 – 1. července 1981), byl česko-americký herec, spisovatel, dramatik a textař nerozlučně spojený s Janem Werichem a Jaroslavem Ježkem. Pracovali spolu ve 20. a 30. letech 20. století v Osvobozeném divadle.

V naší knihovně: Hry, Klobouk ve křoví, Máme za to, Želva, o které se nikdo nezmiňuje.

Ivan Alexandrovič Gončarov (18. června 1812 – 27. září 1891) byl ruský spisovatel. Počátky jeho tvory jsou spojeny s tzv. naturální školou, postupně však její rámec přerostl.

V naší knihovně: Oblomov.

Giovanni Boccaccio (16. července 1313 – 21. prosince 1375) byl italský renesanční básník a novelista. Je všeobecně považován za zakladatele italské umělecké prózy. Známy cyklus Dekameron je považován za vrcholné Boccacciovo dílo. Vznikl mezi roky 1348 až 1353. Jedná se o soubor sta novel převážně s erotickým zaměřením. Příběhy jsou ve stejném poměru rozděleny do deseti dní (deka = deset, hemerá = den); odtud také název cyklu a vypráví je deset mladých lidí (7 žen a 3 muži), kteří utekli z města na venkov, aby se zachránili před morem, který vypukl ve Florencii roku 1348. Katolická církev dílo odsoudila a na Indexu zakázaných knih byl Boccaccio uváděn až do konce 19. století; vyškrtnut z Indexu byl

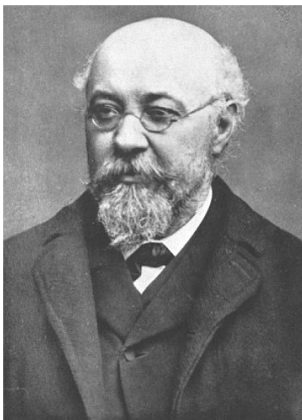
v roce 1900.

V naší knihovně: Dekameron, Fiesoldké nymfy, Malý dekameron 1.,2.,3.,4.,5.

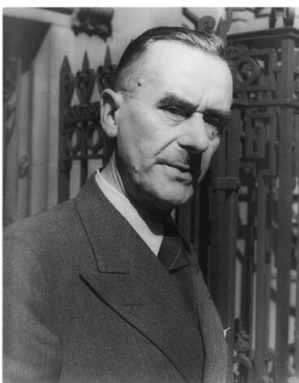
František Palacký (14. června 1798 – 26. května 1876) byl český historik, politik, spisovatel a organizátor veřejného kulturního a vědeckého života v soudobé Praze. Je považován za zakladatele moderního českého dějepisectví, má přezdívku Otec národa.

V naší knihovně: Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě, Z dějin národu českého.

Jakub Arbes (12. června 1840 – 8. dubna 1914) byl český spisovatel a novinář. Sympatizoval s májovci, avšak neřadil se mezi ně, neboť tvořil za jiných okolností než oni.

V naší knihovně: Akrobati, Kandidáti existence, Moderní upíři, Romaneta.

Paul Thomas Mann (6. června 1875 – 12. srpna 1955) byl německý prozaik a esejista, držitel Nobelovy ceny za literaturu za rok 1929.

V naší knihovně: Buddenbrookovi, Kouzelný vrch, Královská výsost, Lotta ve Výmaru, Zpověď hochštaplera Felixe Krulla.

Alexandr Sergejevič Puškin (6. června 1799 – 10. února 1837) byl ruský básník, prozaik a dramatik. Tento představitel romantismu bývá považován za zakladatele moderní ruské literatury. K jeho nejvýznamnějším dílům patří poema Ruslan a Ludmila, drama Boris Godunov, prózy Kapitánská dcerka a Piková dáma a veršovaný román Evžen Oněgin.

V naší knihovně: Arion, Evžen Oněgin, Piková dáma a jiné prózy, Pohádky a poemy, Talismany, Trýzeň milosti, V bouři zrál můj hlas, Vánice, Ve znamení múz, Výbor z díla.

Stanislav Kostka Neumann (5. června 1875 – 28. června 1947), byl český novinář a básník, literární i výtvarný kritik a překladatel z francouzštiny a ruštiny. V listopadu 1945 byl jmenován národním umělcem.

V naší knihovně: 1914-1917, Láska, Nové zpěvy, S městem za zády, Sonáta horizontálního života, Ve znamení ženy.

Markýz de Sade, celým jménem Donatien Alphonse François, markýz de Sade (2. června 1740 – 2. prosince 1814) byl francouzský šlechtic, autor řady zčásti pornografických, zčásti filosofických knih. Z jeho jména byl odvozen pojem sadismus.

V naší knihovně: 120 dnů Sodomy.

Výročí regionálních osobností

Baarová, Hančí - spisovatelka

16. 06. 1910 (Klenčí pod Čerchovem) - 18. 05. 1947 (Praha)

místa působení: Praha

Prozaička 30. a 40. let 20. století. Autorka románů Na sluneční straně (1943, 1946) a Chodská romance (1941). Otec Martin Baar a matka Marie, rozená Hostreiterová. Dne 2. června 1941 byla v Praze Smíchově oddána s Bohumilem Šafránkem, kancelářským oficiálem zemského úřadu (nar. 24. září 1910 ve Stradonicích, okr. Beroun. Otec Klement Šafránek a matka Emilie, rozená Výšková). Jaroslava Štěpánková (znalkyně Baarova díla) si matně vzpomíná, že byla několikrát u ní ve Kdyni. Další pamětnice p. Z. Medková (Holubová) měla její dopisy. Dle ní byla dlouho vězněna za 2. světové války, podle dalších zdrojů byla vyšetřována a vězněna i po 2. světové válce. Prý se znala dobře se spisovatelem Karlem Čapkem. V Lidových novinách na pokračování vyšly dvě její práce Biskupa Od pramene. Po roce 1945 začala vycházet, rovněž na pokračování, práce Po pěšinkách rodného kraje – nedokončeno. Datum narození 16. června 1910 převzato z matriky oddaných v Praze, uložené na matričním úřadě ve Vodičkově ul., Praha 1., datum narození 1917 uvedené v databázi autori tNárodní knihovny je chybné.

Hostounský, Baltazar - profesor teologie

1534 (Horšovský Týn) - 07. 06. 1600 (Chomutov)

místa působení: Praha

Profesor teologie a filozofie na pražské univerzitě, jezuita, misionář. Byl jedním z dvanácti mladíků, které v roce 1555 poslal král Ferdinand I. do Říma na studia filozofie a bohosloví. Zde vstoupil do jezuitského řádu, byl vysvěcen na kněze a byl mu udělen doktorát teologie. V roce 1564 doprovázel papežského vyslance, který měl za úkol provést v Polsku tridentská usnesení. V Polsku působil čtyři roky a řídil tam nově založené koleje svého řádu. Odtud byl v r. 1568 povolán do jezuitské koleje v Olomouci a jmenován profesorem bohosloví. Roku 1569 vykonal ve Vídni čtyři slavné sliby své řehole a potom byl se šesti tovaryši poslán do Litvy, aby tam řídil nově založenou kolej ve Vilně. V roce 1572 se vrátil do Prahy do koleje v Klementinu, kde se stal představeným v konviktu a profesorem latiny, řečtiny a bohosloví. V r. 1575 učil na Karlově univerzitě řecký jazyk a stal se kancléřem pro katolická studia teologie. V tomto roce z rozkazu arcibiskupa společně s P. Václavem Šturmlem sepsal a tiskem vydal "Odpověď dvou právních znalých katolíků na novou Českou konfesi. "Tím dosáhli toho, že císař Maxmilián II. odepřel potvrzení této konfese. Jeho teologické spisy, částečně originály a částečně překlady, jsou napsány českým jazykem. Tiskem vydal spis sv. Augustina "Traktát o marnosti věcí světských" (1573).

Hrabě, Václav - básník

13. 06. 1940 (Příbram) - 05. 03. 1965 (Praha)

místa působení: Praha, Horšovský Týn

Básník, autor prózy. Během svého krátkého života a zejména po svém tragickém úmrtí se stal pro mnoho lidí legendou. Jeho život byl na čas spojen s H. Týnem. Vykonal zde vojenskou prezenční službu. Protože v té době už psal básně a povídky, není vyloučeno, že některé jeho básně vznikly právě zde. Hrabě se svým způsobem života (vystřídal mnoho zaměstnání) i svou tvorbou přiblížil poezii beatnické generace. S její vůdčí osobností Allenem Ginsbergem se roku 1965 setkal v Praze. Jeho dílo vyšlo až po jeho smrti: Stop-time, Blues v modré a bílé, Černé nebe nad městem. Hrabětova tvorba získala popularitu jako písňové texty významných rockových hudebníků (např. Vladimír Mišík-Variace na renesanční téma).

Hudec, Adolf - knihovník

04. 06. 1890 (Plzeň) - 11. 04. 1967 (Domažlice)

místa působení: Domažlice

První domažlický profesionální knihovník. Do Domažlic přišel jako finanční úředník, oženil se zde s Annou Johánkovou. Postavil si v Hruškově ul. 280 vilku a podnikal pod vl. firmou Avicul (slepičí farma). Byl členem obecního zastupitelstva. Absolvent knihovnických kurzů v Přerově. V Domažlické knihovně působil v letech 1937-1956. Jako čtenáře domažlické knihovny zapsal i Julia Fučíka při jeho pobytu v Chotiměři. V souvislosti s tzv. "Smudkovou aférou" byl A. Hudec zatčen a od roku 1940 do konce roku 1941 byl vězněn v koncentračním táboře Flossenbürg. Zabýval se shromažďováním citátů a ex libris, vlastnil obsáhlou sbírku.

Kapic, Josef - funkcionář TJ Jiskra Domažlice

09. 04. 1913 (Díly) - 29. 06. 1980 (Domažlice)

místa působení: Horšovský Týn, Klenčí pod Čerchovem

Po působení na školách v Klenčí a Horšovském Týně nastoupil v roce 1958 na domažlickou "dvanáctiletku". Zde vyučoval až do roku 1976, kdy odešel do důchodu. Kromě pedagogické činnosti se také věnoval regionální turistice - řadu let působil jako předseda okresního odboru turistiky TJ Jiskra Domažlice. Také pořádal přednášky o Chodsku a publikoval odborné články v místním tisku.

Kubín, Jan P. - vikář

30. 06. 1915 (Bukvice) - 31. 10. 2000 (Moravec)

místa působení: Staňkov, Horšovský Týn

Narodil se v Bukvici u Českých Budějovic. Po vychození měšťanské školy nastoupil na českobudějovické gymnázium, které absolvoval v květnu roku 1937. Ve studiích pokračoval v kněžském semináři v jihočeské metropoli, kde byl v červnu roku 1942 vysvěcen. Poté jako duchovní vystřídal řadu působišť, až je v roce 1953 ustanoven administrátorem ve Staňkově a současně se stává na třináct let vikářem horšovskotýnského vikariátu. Roku 1954 je jmenován děkanem staňkovského benefícia. Po ukončení duchovní činnosti pobýval až do své smrti v charitním domě pro kněze v Moravci.

Kuneš, Karel st. - malíř

06. 03. 1898 (Domažlice) - 05. 06. 1970 (Domažlice)

místa působení: Domažlice, Plzeň

Malíř a grafik, externí učitel učňovských škol v Domažlicích. V osmi letech ztratil matku, v deseti otce. Vyrůstal v rodině nevlastního bratra. Vyučil se malířem pokojů. Později studoval u prof. Jana Trefného, odborné studium dekorativního malířství a malířskou školu prof. Proškovce v Plzni. Maloval oleje a akvarely - krajinářské náměty z Domažlicka a západních Čech. Pracoval v oboru chodské ornamentiky a lidového malířství. V grafice tvořil dřevoryty, knižní ilustrace a ex libris. Těch vytvořil dřevorytem 114. Námětem mu byla zákoutí starých Domažlic a ornament. Spolu s dalšími výtvarníky se podílel na knize R. Svačiny Obrázky z Chodska. Se spisovatelem J. Vrbou vytvořili knihu Domažlice – pevná vlasti hráz (1947). Za První republiky byl členem družstva Chodovia, později v něm působil jako umělecký vedoucí. Byl členem Svazu výtvarných umělců. Souborně vystavoval v Domažlicích v letech 1939 a 1942. Během 1. světové války narukoval k 35. plzeňskému pěchotnímu pluku, za 2. světové války byl vězněn v koncentračním táboře Flossenbürg. Po válce tvořil i velké nástěnné malby - podílel se např. na výzdobě prostor domažlické Dubiny. Otec sochaře Karla Kuneše mladšího.

Kvídera, Jan - archivář

06. 06. 1910 (Plzeň) - 14. 09. 1987 (Horšovský Týn)

místa působení: Horšovský Týn

Do Horšovského Týna přišel po skončení 2. světové války. Pro nemoc musel odejít ze státní správy a ujal se správy horšovskotýnského muzea (1949), později okresního archivu, kde se stal jeho prvním vedoucím (1953). Archiv získal pod jeho vedením na svou dobu vyhovující prostory. Po správní reformě v roce 1960 se stal vedoucím nového Okresního archivu Domažlice, jehož sídlo zůstalo v Horšovském Týně. Ve své činnosti nejen pozvedl úroveň archivu, významně rozšířil jeho fond, ale také popularizoval výsledky práce archivářů na veřejnosti řadou přednášek a publikační činností v místním regionálním tisku. V roce 1970 byl editorem Horšovskotýnského sborníku, do kterého také významně přispěl.

Pražák, Albert, prof., PhDr. - literární historik

11. 06. 1880 (Chroustovice) - 19. 06. 1956 (Praha)

místa působení: Mrákov, Klenčí pod Čerchovem, Postřekov, Bratislava

Literární historik, profesor univerzit v Bratislavě a Praze. Organizátor kulturního a vědeckého života, průkopník bádání o slovenské literatuře a česko-slovenských vztazích. Autor monografií Jaroslav Vrchlický, Karel Hynek Mácha, Jan Neruda. V době 2. světové války zapojen do odboje, v roce 1945 krátce předsedou ČNR. Shromazďoval prameny o chodské lidové slovesnosti, spolupracoval s J. Š. Baarem, byl přítelem Jana Vrby, J. F. Hrušky i manželů Štěpánkových ze Kdyně. Jeho žákem byl Josef Kotal. K oblíbeným místům patřil Mrákov, Klenčí a Postřekov.

Schubert, Otto Anton – učitel

22. 10. 1867 (Horšovský Týn) - 04. 06. 1945 (Štítary)

místa působení: Semněvice, Bukovec, Štítary

Narodil se v Horšovském Týně na Malém předměstí v domě čp. 23. Otec byl starším bratrem ředitele Národního Divadla F. A. Šuberta, matka byla původem Němka, rozená Spörlová. Po studiích na plzeňském řádovém gymnáziu vystudoval v Praze učitelský ústav a odešel na studia do Mnichova, kde se postupně věnoval lékařství, zvěrolékařství a biologii. Po návratu působil na školách v Semněvicích, Bukovci a nejdéle ve Štítarech, kde se stal oblíbeným ředitelem školy. Pohřben je na hřbitově u kostela sv. Vavřince. Rozsáhlé dílo je věnováno řekám Radbuze, Labi, Jizeře, výskytu perlorodek, hospodaření na malých rybnících, rybaření. Nejvýznamnější jsou dvoudílné dějiny jihozápadní sudetské oblasti Beiträge zur Geschichte des Südwestlichen Sudetengauges. Je autorem více než 200 odborných článků v časopisech. Jeho rozsáhlé dílo není dosud plně doceněno. Byl bratrancem Adolfa, Josefa a Julia Wenigových, jejichž maminka byla sestrou jeho otce i ředitele ND.

Strádalová, Libuše - ředitelka hudební školy

28. 10. 1919 (České Budějovice) - 27. 06. 1990 (Mariánské Lázně)

místa působení: Plzeň, Stříbro, Horšovský Týn, Mariánské Lázně

Absolventka pražské konzervatoře, obor sólový zpěv. Později si doplnila vzdělání o obor klavír. Spolupracovnice Československého rozhlasu v Plzni. Od roku 1947 se věnovala pedagogické činnosti, nejprve v Plzni a později ve Stříbře. Mezi lety 1954 až 1963 působila jako ředitelka hudební školy v Horšovském Týně, kde založila národopisný soubor. V roce 1963 přešla do Mariánských Lázní.

Trauttmansdorff, Maxmilián - hrabě

23. 05. 1584 (Štýrský Hradec) - 08. 06. 1650 (Víděň)

místa působení: Horšovský Týn

Německý šlechtic luteránského vyznání, císařský diplomat a voják. Byl zakladatelem rodu, který po Bílé hoře získal v Čechách rozsáhlé pozemkové vlastnictví a natrvalo se zapsal do dějin Horšovského Týna. Zastával významné úřady u císařského dvora ve Vídni. Roku 1622 koupil zkonfiskovaný majetek protestanta Viléma Popela z Lobkovic – město a panství Horšovský Týn (Mířkov, Čechovice) - za 200 000 zlatých, později Kamenici, Chrastavice a Hlohovec. V Horšovském Týně založil kapucínský klášter. V roce 1623 byl povýšen do stavu říšských hrabat, roku 1635 obdržel Řád zlatého rouna. Diplomacickou kariéru pak zakončil účastí na mírových jednáních ve Vestfálsku v postavení rovnajícímu se dnešní funkci ministra zahraničních věcí. Pozn.: Kalendárium na rok 1999 udává datum úmrtí 7. července 1650.

Veselý, Jaroslav - výtvarník

24. 05. 1909 (Domažlice) - 21. 06. 1985 (Domažlice)

místa působení: Chodsko, Domažlice, Horšovský Týn

Domažlický výtvarník, zaměstnanec družstva Chodovia. Působil na Chodsku a na Šumavě. Maloval obrazy převážně s chodskou a šumavskou tematikou. V díle se objevuje i tematika z okolí Horšovského Týna, kde žila jeho dcera.

Odhalení pamětní desky spisovateli Karlu Matěji Čapku Chodovi (Domažlice, 29. 06. 1930)

Pamětní deska byla odhalena na rodném domku spisovatele na Týnském předměstí v Komenského ulici. Slavnost odhalení desky se konala k sedmdesátému výročí jeho narození, na podnět domažlické Literární jednoty, jejímž předsedou byl PhDr. Emanuel Strejček. Autorem bronzového díla byl akademický sochař Alois Langenberger a zobrazovala spisovatelovu hlavu s nápisem: "Zde se narodil 21. 2. 1860 K. M. Čapek-Chod." Hlavní řeč pronesl PhDr. Arne Novák. V roce 1970 došlo ke stržení rodného domku, aby ten ustoupil stavbě spojující obě budovy základní školy. Pamětní deska byla umístěna v muzeu a před novým objektem vyrostl pomníček s nápisem: "Zde stál rodný dům K. M. Čapka-Choda, 1860-1927".

Odhalení pamětní desky Václavu Waldhegerovi (Domažlice, 06. 06. 1985)

Na budově energetických závodů v Havlíčkově ulici je od června roku 1985 umístěna pamětní deska Václavu Waldhegerovi, jednomu z představitelů druhoválečného protinacistického odboje. Tehdejší ředitel domažlické městské elektrárny v březnu 1940 raději dobrovolně ukončil svůj život, než aby se vydal do rukou gestapa a ohrozil další spolubojovníky. Instalaci desky iniciovala místní organizace Českého svazu protifašistických bojovníků, akt odhalení provedl tehdejší předseda MěstNV Jaroslav Fronk.

Odhalení pomníku MUDr. Antonínu Steidlovi (Domažlice, 13. 06. 1920)

Kamenickou práci provedla dílna Holsteinova na Babyloně, bronzový odlitek poprsí podnik bratří Bartíků na Letné v Praze. Pomník byl postaven péčí Sboru pro postavení Steidlova památníčku, jehož předsedou byl známý veřejný a kulturní pracovník Max Duffek. Na pomníku je bronzová deska s nápisem: "Vlastenec a lidumil MUDr. Antonín Steidl, rodák domažlický. Narozen 30. března 1832. Zemřel 26. srpna 1913."

Otevření silnice na Čerchov (Čerchov, 28. 06. 1905)

Na konci června roku 1905 byla slavnostně odhalena 4400 metrů dlouhá silnice vedoucí z Capartic na Čerchov, tzv. Stadionka. Na žádost Klubu českých turistů ji nechal nákladem 30 tisíc korun zbudovat hrabě Jiří Stadion, tehdy sídlící v Trhanově. Za tento akt podpory turistický odbor po šlechtici cestu pojmenoval (Silnice říšského hraběte ze Stadionů) a u Capartic nechal postavit žulový obelisk se zlatým nápisem.

Položení základního kamene obecné školy (Babylon, 08. 06. 1905)

Dne 8. června roku 1905 se v obci Babylon uskutečnila slavnostní událost, při které byl položen základní kámen budoucí obecné školy. Dle tehdejších zvyklostí se do základního kamene umístila kovová schránka obsahující ručně psanou pamětní listinu, dobový tisk a platné mince. Škola byla následně vybudována podle plánu firmy Pek a Froněk, stavební dozor měl na starosti známý domažlický stavitel Alois Procházka.

Víte o tom, že si v naší knihovně můžete půjčovat i časopisy?
 Časopisy si můžete prohlížet a číst přímo v čítárně knihovny,
 nebo si je můžete půjčit domů.
 Výpůjční doba je stejná jako u knih - 1 měsíc.

100+1 zahraniční zajímavost

- populárně naučný čtrnáctideník. Hlavní rubriky časopisu jsou: Příroda a cestování, Věda a technika, Historie, Lidé a společnost.

dTest

- měsíčník nabízející věrohodné informace a pomocnou ruku při nákupech. Věnuje se spotřebitelské problematice, srozumitelně přibližuje práva spotřebitelů a povinnosti prodávajících či poskytovatelů služeb, pravidelně testuje výrobky.

21. století

- populárně vědecký měsíčník. Revue objevů, vědy, techniky a lidí.

Dům & zahrada

- měsíčník, zaměřený na rodinný dům. Věnuje se zejména jeho architektuře, stavbě, rekonstrukci, vybavení a zařízení interiéru a úpravě zahrady. Přináší návštěvy pozoruhodných rodinných domů, názory architektů a odborníků, ale hlavně praktické informace a tipy pro všechny, kdo rodinný dům staví, bydlí v něm či o bydlení ve vlastním sní.

Amos

- čtvrtletník pro kreativní tvorbu. Obsahuje originální nápady na výrobu jednoduchých i složitějších výrobků, včetně pracovních postupů. Najdete zde zajímavé články a reportáže z umělecké oblasti a také něco málo z historie tvoření.

Burda Style

- měsíčník o módě. Přináší nejnovější trendy světové módy a navíc originální střihy, podle kterých si můžete ušít vlastní modely. Věnuje se zdraví, referuje o kosmetických novinkách, představuje výrazné osobnosti ze světa módy, pomáhá s výběrem módních doplňků.

Chatař & chalupář

- měsíčník pro chataře, chalupáře, zahrádkáře a kutily. Přináší praktické informace o nových stavebních materiálech, náradí, postupech při rekonstrukci a spoustu dalších praktických rad. Inspirací pro majitele chat a chalup mohou být fotografie exteriérů i interiérů venkovských domů. V časopise najdete tipy na ruční práce, kuchařské recepty, právní rady a spoustu dalšího dobrého čtení.

Cosmopolitan

- měsíčník pro ženy. Cosmopolitan se ve svých článcích zaměřuje na vztahy a sex, zdraví, kariéru, celebrity, módu a krásu.

Týdeník Květy

- zpravodajsko společenský týdeník. Přináší klíčové informace, podrobné analýzy, rozebírá aktuální témata, objevuje nové fenomény a trendy, analyzuje spotřebitelské problémy. Přináší zajímavé události i profily a rozhovory s osobnostmi z domova i ze světa.

Maminka

- měsíčník pro těhotné ženy a maminky. Mezi jeho spolupracovníky patří renomovaní odborníci z oblasti gynekologie, porodnictví, pediatrie, psychologie a dalších oborů. Zaměřuje se jak na období těhotenství a kojeneckého věku, tak na fyzický i psychický vývoj každého dítěte až do předškolního věku, věnuje se také ženské kráse, psychologii a rodinným vztahům.

Kreativ

- měsíčník plný pozitivních myšlenek, který pomůže osvobodit se od stresujícího pracovního nasazení, pomocí úžasných tvořivých nápadů, tipů na zkrášlení domova, výborných receptů, ale i zajímavých článků o kreativních lidech.

Moje psychologie

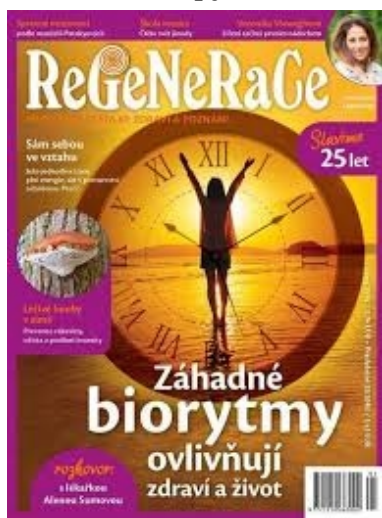
- měsíčník pro všechny, kteří chtějí porozumět svým pocitům i pocitům ostatních lidí, chtějí rozpoznat možná úskalí vztahů se svými partnery, přáteli, dětmi či kolegy a najít návod na jejich řešení. Chtějí lépe poznat sami sebe, využít svých možností a zbavit se slabostí. Předkládá i nový, netradiční pohled na módu a kosmetiku, design, gastronomii i cestování.

Moje země

- dvouměsíčník věnovaný převážně České republice.

Přináší pestré a živé informace z naší současnosti i historie, aktuální a podrobné průvodce regiony, netradiční reportáže, tipy na výlety, přírodní zajímavosti, národní poklady, setkání s výjimečnými osobnostmi, mapy.

ReGeNeRaCe

- měsíčník věnující se objevování skrytého lidského potenciálu a jeho růstu, smysluplnému využití příležitostí, kde a jak hledat zdraví, štěstí, prožitky harmonie a klid v duši. Časopis čtenářům pomáhá, aby se dokázali zorientovat v rozmanitých tématech a inspiracích.

Receptář

- měsíčník plný tipů a nápadů. Český hobby magazín kutilů a zahrádkářů, ve kterém si jeho čtenáři vzájemně vyměňují rady, inspirace a nápady z oblasti zahrádkářství, kutilství, vaření, zdraví či chovatelství. Pomáhají jim v tom poradenské rubriky renomovaných odborníků z výše uvedených oblastí i odborné články. Informuje čtenáře o novinkách v pracovních postupech, materiálech a výrobcích.

Sandra

- měsíčník s nejnovějšími trendy v pletené módě pro ženy. Originální kombinace barev a nápadité vzory, přesné návody pro více velikostí, postupy, schémata, barevná vyobrazení.

Reflex

- český společenský týdeník. Věnuje se široké škále politických, ekonomických, sociálních či kulturních témat z domova i zahraničí. Nezávislé liberální médium s pestrou paletou vyhraněných autorů a seriózním, ale odvážným přístupem i ke kontroverzním tématům.

Tina

- týdeník pro ženy. Tina svým čtenářkám naslouchá, pomáhá najít odpověď či praktickou radu na otázky a problémy, týkající se všech stránek jejich života, je inspirativní. Recepty ověřené v Kulinárním studiu přinášejí nápady na každodenní i sváteční vaření a pečení. Nechybí klasická ženská témata jako móda a kosmetika.

Svět motorů

- týdeník který nabízí přehled aktuálně zlevněných modelů a důkladně se věnuje i ojetým automobilům. Čtenářům dává pravidelný přísun kvalitních informací, rad, testů, zábavy, zajímavostí motorsportu i legislativy, aby měli kompletní přehled o situaci na silnicích v České republice i v zahraničí.

Zahrádkář

- měsíčník přinášející informace o zahradě a všem co k ní patří. Dočtete se o květinách, okrasných dřevinách, ovoci i zelenině, o pravidelné údržbě. Stránky plné zajímavých článků a reportáží, rad a tipů. V pravidelném kalendáriu vám časopis napoví co, jak a kdy při aktuální práci na zahradě udělat.

Svět na dlani

- měsíčník, který vidí svět zcela jinými očima a nachází odpověď na jakoukoliv vaši otázku. Vezme vás na dobrodružné cesty do nitra Země i daleko do vesmíru. Díky úchvatných fotografií budete mít pocit, že se noříte přímo do hlubin oceánů, prohlédnete si zblízka dosud neznámá zákoutí lidského mozku a odhalíte skryté dějiny lidstva.

Týden

- zpravodajsko–společenský měsíčník. Přináší zprávy, analýzy, reportáže, rozhovory a komentáře z domova i ze světa. Tvůrci časopisu staví na ověřených informacích a závěrech podložených argumenty.

Vlasta

- týdeník plný inspirace a zajímavého čtení. V pravidelných rubrikách rozebírá aktuální ženská témata, zabývá se partnerskými i mezilidskými vztahy, současnými trendy v kosmetice, módě, jídle i cestování, přináší zajímavé rozhovory s osobnostmi, názory odborníků.

100+1 Zázraky medicíny

- měsíčník o medicíně, biologii, fyziologii a zázracích nejen lidského těla. Nahlíží pod pokličku odborníkům, rozluští a rozkóduje pro vás jejich žargon a prozkoumá trendy současné i budoucí medicíny. Ohlíží se i do minulosti za kořeny přelomových vynálezů a představuje osobnosti, které stály u jejich zrodu.

Zdraví

- měsíčník o zdravém životním stylu. Kromě péče o zdraví se věnuje rodině a dětem, kosmetice, cvičení nebo psychologickým problémům. Nechybí ani rozhovory se slavnými osobnostmi a samozřejmě originální recepty. V každém čísle radí odborní lékaři čtenářům s konkrétními problémy.

Sluníčko

- měsíčník určený dětským čtenářům od čtyř do osmi let. Hlavní ideou tohoto časopisu je děti pobavit, připravit jim radostné chvíle nad krásnými obrázky a zároveň je něčemu naučit. Časopis využívá přirozené dětské zvědavosti a touhy poznávat a zkoušet nové věci, tvořit svá vlastní díla. Proto jim přináší velké množství omalovánek, vystřihovánek, křížovek, doplňovaček, hlavolamů a další zábavné úkoly.

21. století Junior

- dvouměsíčník určen pro zvědavé děti ve věku od 8 do 14 let, které se chtějí něco zajímavého dozvědět, ale zároveň se při tom chtějí bavit. Magazín umožňuje dětskému čtenáři lehkou, srozumitelnou a přitažlivou formou odhalit základní poznatky ze světa vědy, techniky, přírody, astronomie, historie, umění a dalších oborů.

Materídouška

- měsíčník obsahující zábavné i naučné články, hravé úkolovky, komiksy i čtení na pokračování. Přináší spoustu luštění, rébusů a křížovek, recepty, které už děti samy hravě zvládnou, tipy na dobré knížky a filmy. Inspiruje k tvoření a procvičování jemné motoriky, obsahuje komiksové příběhy.

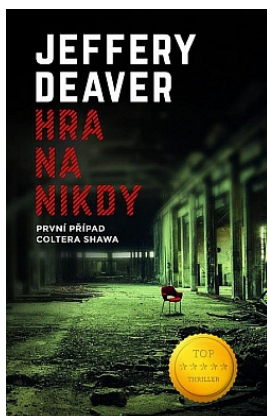
Čtyřlístek

- kreslený komiksový čtrnáctideník je rodinný časopis s hlavním zaměřením na děti a mládež s dlouholetou tradicí. Již třetí generace dětí vyrůstá se svými kamarády Fifinkou, Bobíkem, Myšpulínem a Pind'ou. Veselé barevné obrázkové čtení. Najdete tu vždy příběh čtyř hrdinů, Učíme se anglicky a další komiksové čtení..

Dráček

- měsíčník určen nejen předškolákům a školáčkům, ale pro inspiraci učitelkám a taky všem maminkám, které rády tráví se svými dětmi čas aktivně. V každém čísle najdete: úkolovky, logopedické básničky a doplňovačky, hry s logikou, kvízy. Originální, efektní a jednoduché výtvarné nápady, tvoření z běžně dostupných pomůcek, nácviky písmenek pomocí obrázků, modely a vystřihovánky.

Novinky v knihovně

Hra na nikdy – Jeffery Deaver

V Silicon Valley záhadně zmizela mladá žena. Protože policie se k pátrání staví vlažně, otec pohřešované najme Coltera Shawa, který se živí jako lovec odměn. Cestuje po celé zemi, pomáhá policii při pátrání a soukromým osobám při hledání pohřešovaných. Je ve svém oboru velmi dobrý, pravděpodobně nejlepší. I jeho ale případ zaskočí.

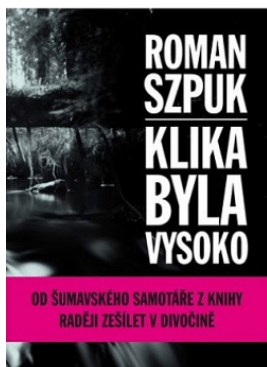
- detektivka
- 389 stran

Chirurg – Petra Dvořáková

Před sebou neutečeš! „Nedokážu být ani rovně, ani křivej. Můj život se rozlomil vejpůl a já už nečekám žádný pevný lano, který mě bude jistit,“ přemítá MUDr. Hynek Grábl, chirurg v příhraniční nemocnici, který už ani nedoufá, že by se jeho život ještě někdy mohl vyvíjet příznivěji...

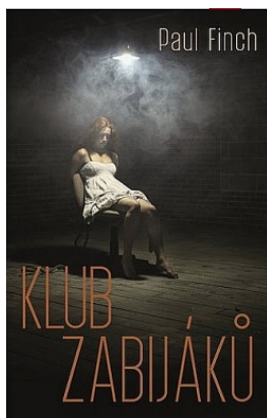
- román
- 349 stran

Klika byla vysoko – Roman Szpuk

V rozsáhlé autobiografické próze Klika byla vysoko popisuje básník, meteorolog a tulák Roman Szpuk část svého života, strávenou zejména v lesích Šumavy. Představuje se jako vnímavý pozorovatel obyčejných, a přitom fascinujících detailů, které zůstávají ostatními neobjevené.

- biografie
- 546 stran

Klub zabijáků – Paul Finch

Že po někom jdeš, ještě zdaleka neznamena, že on nejde po tobě. Pro detektiva Marka „Hecka“ Heckenburga to byl nejprve obyčejný pracovní den. Právě vyšetřoval tři vraždy na severovýchodě Anglie, když k němu doputovala zpráva, že z ostře sřežené věznice uprchl Magor Mike Silver, šéf rozprášeného Klubu sympatáků.

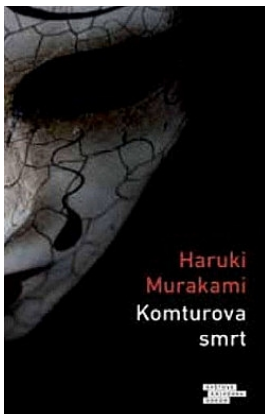
- thriller
- 446 stran

Komisař – Paulina Świst

Zuzanna Kadziewiczová žije jako ve slonovinové věži. Milující otec – byznysmen – svou jedinou dcerušku finančně zajistil. Zuzanna sice pracuje jako pedagožka, ale nedělá to kvůli penězům. Prostě jen velmi ráda pomáhá dětem. V jejím světě odtrženém od skutečnosti se jednoho dne objevuje muž.

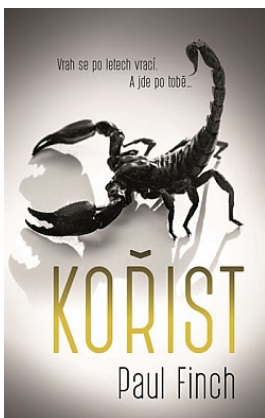
- erotický thriller
- 293 stran

Komturova smrt – Haruki Murakami

Možná, že jednou budu s to zachytit podobu nicoty... Bezejmenným vypravěčem románu je výjimečný portrétista, který dokáže vystihnout tvář člověka tak, aby se líbil sám sobě. Všechno funguje téměř dokonale, dokud ho nenavštíví muž bez tváře s žádostí o portrét. A dokud ho neopustí jeho žena.

- román
- 742 stran

Kořist – Paul Finch

Na jihu Anglie se událo několik bizarních, nicméně velmi fatálních nehod. Mladý milionář se štěstím vyvázl utonutí, aby po několika týdnech uhořel ve vlastním voze. Na tři zlodějčky ujíždějící v ukradeném autě zaútočili štíři... Takovýchto nešťastných náhod se během krátkého času událo snad až příliš mnoho. Podezřele mnoho.

- thriller
- 360 stran

Léčba kočkou – Olga Krumlovská

Ve své nové knížce autorka vypráví o historii zdomácnění koček i o tom, proč si kočka i po své domestikaci uchováva velkou míru nezávislosti a svobody. O tom, jak s námi kočky komunikují hlasem i řečí těla i jak dokáží léčit. Vedle úsměvných kočičích historek se čtenář dočká i příběhů mrazivě hororových...

- povídky
- 219 stran

Letecké katastrofy – Lukáš Musil

Létání dopravními letadly je dnes běžnou záležitostí. Pro někoho je to rutina, pro jiného událost. Ale ruku na srdce - každého z nás během bezpečnostní instruktáže před startem někdy napadlo, co by se stalo, kdyby se letadlo zřítilo. Autor se v knize zaměřil na havárie, které k rozvoji letecké dopravy bohužel neodmyslitelně patří.

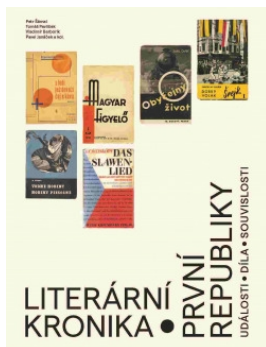
- literatura faktu
- 281 stran

Letecké katastrofy 2 – Lukáš Musil

Po úspěšné knize Letecké katastrofy a jejich vyšetřování přichází letecký publicista Lukáš Musil s jejím pokračováním. Autor vybral dalších 40 leteckých havárií, které ovlivnily vývoj letecké dopravy po druhé světové válce. První se odehrály v padesátých letech minulého století, k posledním došlo relativně nedávno.

- literatura faktu
- 279 stran

Literární kronika první republiky – kolektiv autorů

Publikace představuje v 21 oddílech soustředěných vždy k jednomu roku z období 1918–1938 Československou republiku jako mnohonárodnostní stát, v němž literatura vznikala a byla čtena nejen v češtině, ale také ve slovenštině, němčině, ruštině, ukrajinštině, maďarštině či polštině.

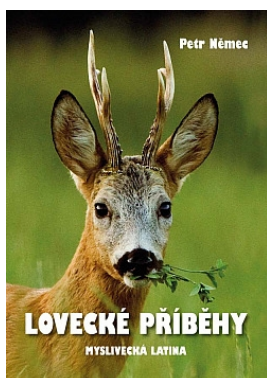
- naučná literatura
- 518 stran

Loutkové divadlo – M. W. Craven

Sériový vrah mučí a upaluje lidi zaživa. Nezanedává žádné stopy a policie je bezmocná. Média ho přezdívají jako Podpalovač. Když je jeho jméno nalezeno vyřezané do ohořelých zbytků třetí oběti, zdá se, že pomůže jen jediný muž. Washington Poe, suspendovaný detektiv, je povolán zpět do služby, o kterou ale už vůbec nestojí.

- thriller
- 338 stran

Lovecké příběhy s trochou myslivecké latiny – Petr Němec

Autor se snažil citlivým a poctivým popisem přírody ukázat, čím nás umí příroda obohatit. Není to jen nostalgické vzpomínání. Petr Němec chtěl, aby byla z knihy cítit výzva, abychom přírodu neničili, ale chránili a také si vážili toho, co nám generace předků zanechaly.

- povídky
- 126 stran

Malé temné lži – Sharon J. Bolton

V uzavřené malé komunitě, jakou je lidské společenství na Falklandách, je zmizení dítěte něčím naprosto neslýchaným. Nikdo z obyvatel odlehlé končiny nepochybuje, že za tím je nějaká nešťastná shoda okolností, nenadálá tragédie. Co jiného? A pak se ztratí druhé dítě. Třetí. Teď už si nikdo nemůže myslet, že se jedná o náhodu.

- thriller
- 408 stran

Máme na vybranou – Edith Eva Eger

Ve své knize, která je víc než jen memoárovou literaturou, nám Edith Egerová předkládá nejen napínavý a působivý příběh vlastního života, ale také inspirativní příběhy svých pacientů. Na jejich pozadí nám ukazuje, že všichni máme na výběr – rozhodnout se vystoupit z role oběti, osvobodit se z pout minulosti a začít naplno žít.

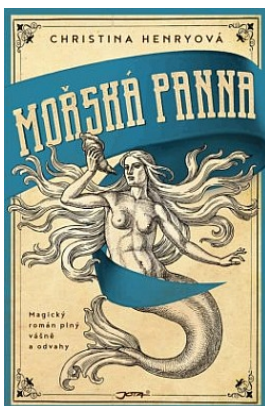
- biografie
- 349 stran

Matčina hra – Sandie Jones

Adam zbožňuje Emily. Emily je přesvědčená, že Adam je perfektní muž, jakého nevěřila, že někdy potká. Ve stínu číhá soupeřka, žena, kterou s jejím milovaným spojuje hluboké pouto. Emily si vybrala Adama, ale nevybrala si jeho matku Pammie. Neexistuje nic, co by matka neudělala pro svého syna...

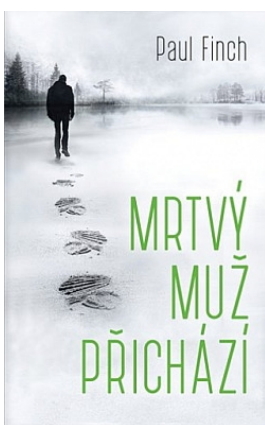
- thriller
- 351 stran

Mořská panna – Christina Henry

Už jste někdy viděli mořskou pannu? S touto knihou budete mít pocit, že ji znáte dokonale! Byla jednou jedna mořská panna, která se jmenovala Amelie. Toužila poznat svět lidí, pochopit jejich duše a srdce, a tak se rozhodla, že půjde žít na souš...

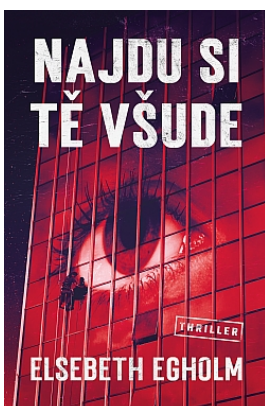
- fantasy
- 262 stran

Mrtvý muž přichází – Paul Finch

Jezerní oblast na severu Anglie zahalila neprostupná mlha. Zároveň s ní udeřil i sériový vrah. A v detektivu Marku Heckenburgovi hlodá děsivé podezření, že se vrátil obávaný pachatel s přezdívkou Cizák. Naposledy byl spatřen před deseti lety v Dartmooru, kde své oběti připravoval o život nebývale krutým způsobem.

- detektivka
- 392 stran

Najdu si tě všude – Elsebeth Egholm

Rina Svane-Dissingová je úspěšná lékařka. Kromě toho má však ještě druhý skrytý život: po nocích leze na výškové budovy v Aarhusu, snad aby tak zapoměla na velké trauma z dětství a další své problémy. Při jedné takové noční výpravě ale zemře mladý muž. A Rinu vzápětí někdo přepadne. Tím ovšem všechno teprve začíná.

- detektivka
- 479 stran

Našeptávač – Donato Carrisi

V lese je nalezeno pohřbených šest useknutých rukou. Jsou uspořádány do tajemného kruhu a zdá se, že patří chybějícím dívkám mezi 8 a 13 lety. Zbytky těl ale nikde nalezeny nebyly. Případ dostal kriminolog Goran Gavila. Nerudný, vzpurný muž musí spolupracovat s mladou polististkou Milou Vasquezovou.

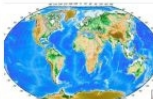
- detektivka
- 449 stran

Úkol

Podle obrázků uhadněte název knihy českého autora – doplňte název na políčka pod obrázky. Do čtverečku před obrázky doplňte číslo, pod kterým se skrývá autor knihy.

1. Čapek Karel	13. Komenský Jan Amos
2. Drda Jan	14. Lustig Arnošt
3. Drda Jan	15. Neruda Jan
4. Fuks Ladislav	16. Poláček Karel
5. Hartl Patrik	17. Rudolf Stanislav
6. Hrabal Bohumil	18. Stýblová Valja
7. Hrabal Bohumil	19. Stýblová Valja
8. Hrabal Bohumil	20. Světlá Karolína
9. Hrabal Bohumil	21. Škvorecký Josef
10. Hrabal Bohumil	22. Viewegh Michal
11. Kantůrková Eva	23. Viewegh Michal
12. Kaplický Václav	

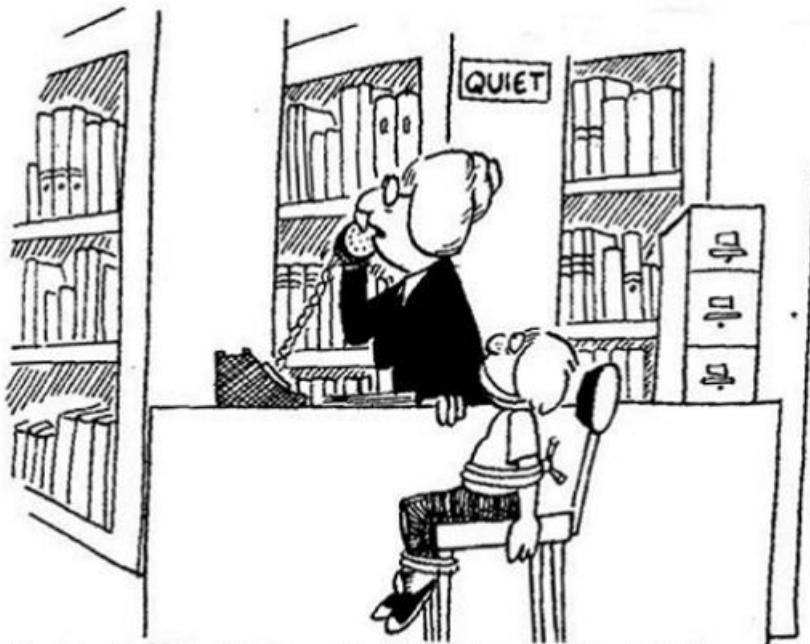

-----,

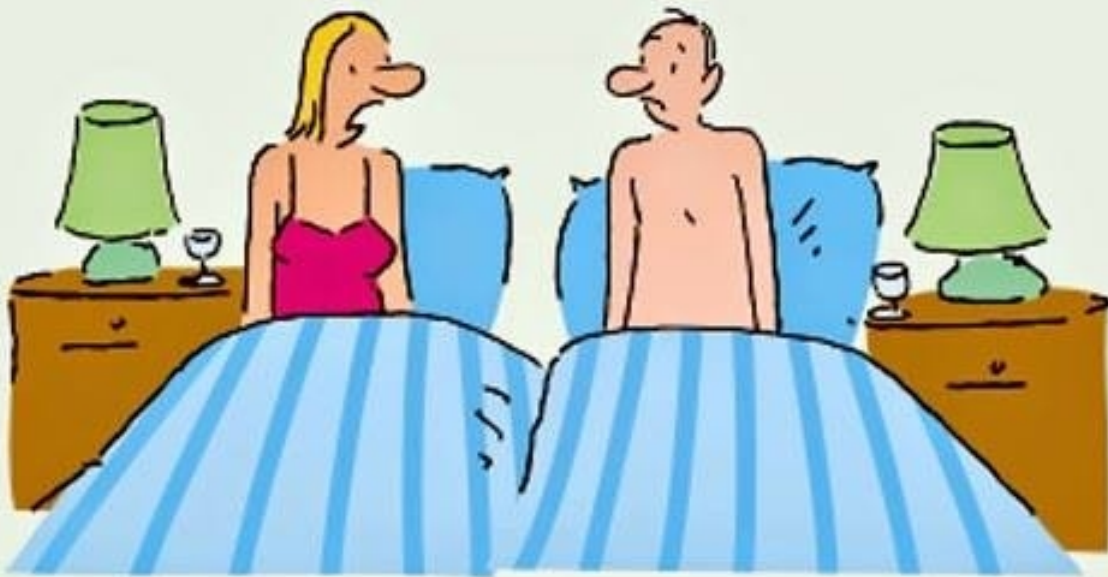

Už nežertuji paní Nováková. Máte naši knihu. My máme vašeho syna...

NEBUDEME ZTRÁČET ČAS PLANÝM SEXEM A PŘEJDĚME ROVNOU K VĚCI:
JAKOU KNihu PRAVĚ ČTĚTE ?

Městská knihovna
náměstí Republiky 102
346 01 Horšovský Týn
telefon: 379 422 572
mobil: 731 614 064
e-mail: knihovna@htyn.cz
knihovnaht@seznam.cz
<https://knihovnahorsovskytyn.webk.cz>

půjčovní doba:

Po	9:00 – 12:00	13:00 – 18:00
Út	zavřeno	
St	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
Čt	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
Pá	9:00 – 12:00	13:00 – 15:00